

9. Sınıf Tarih 1. Dönem 1. Yazılıya Hazırlık Soruları

Bu çalışma kağıdı yazılı konularını çoktan seçmeli sorularla tekrar etmek içindir. Gerçek yazılı sınav açık uçlu veya kısa cevaplı sorular içerebilir.

Ad: Soyad:
Sınıf: Numara:

1. (10 puan) Tarih bilinci, bireylerin sadece geçmiş olayları kronolojik bir sıralama olarak değil, aynı zamanda bu olayların çok boyutlu neden-sonuç ilişkilerini ve farklı aktörlerin motivasyonlarını anlamalarını sağlar. Bu durum, tarih öğreniminin bireylere kazandırdığı en önemli yetkinliklerden hangisiyle doğrudan ilişkilidir?

- A)** Milli kimlik ve aidiyet duygusunu pekiştirme
- B)** Geçmişteki hataları tekrarlamaktan kaçınma
- C)** Güncel olaylara eleştirel ve çok yönlü bakabilme
- D)** Farklı kültür ve medeniyetlere karşı hoşgörü geliştirme
- E)** Toplumsal hafızayı canlı tutarak kültürel mirası koruma

2. (10 puan) Tarih bilinci, sadece geçmiş olayların kronolojik bir dökümünü ezberlemekten öte, bireyin ve toplumun kimliğini, değerlerini ve kolektif hafızasını şekillendiren dinamik bir süreçtir. Günümüz dünyasında, farklı ideolojik ve politik amaçlarla çarpıtılabilen, yüzeysel veya parçalı tarih anlatılarının yaygınlaştığı bir ortamda, sağlam bir tarih bilincine sahip olmak, bireylere ve toplumlara hangi en üst düzey yetkinliği kazandırır?

- A)** Geçmişteki başarıları yücelterek milli gururu pekiştirme ve ulusal birliği sağlama.
- B)** Mevcut siyasi ve sosyal sorunlara, geçmişteki benzer olaylardan doğrudan ve basit çözümler üretme.
- C)** Tarihsel olayları, kendi dönemi koşullarında, çok yönlü kaynaklarla eleştirel bir biçimde analiz ederek, güncel tartışmalara derinlikli ve nesnel bir perspektif kazandırma.
- D)** Tarihsel bilgiyi, gelecekteki olası senaryoları kesin olarak öngörmek ve mutlak doğru kararlar almak için bir araç olarak kullanma.
- E)** Farklı kültürlerin tarihsel anlatılarını sorgusuz kabul ederek küresel hoşgörü ve empatiyi artırma.

3. (10 puan) Tarih bilinci, bireylerin geçmişteki olayları sadece birer bilgi yığını olarak ezberlemek yerine, bu olaylar arasındaki karmaşık neden-sonuç ilişkilerini, toplumsal değişim ve süreklilikleri, farklı perspektifleri ve dönemin koşullarını göz önünde bulundurarak anlamlandırma yeteneğidir. Bu derinlemesine kavrayış, özellikle günümüz dünyasında karşılaşılan sosyal, siyasi ve kültürel meselelere daha bilinçli ve eleştirel bir yaklaşım geliştirmeyi sağlar. Buna göre, güçlü bir tarih bilincine sahip bir bireyin aşağıdaki yaklaşımlardan hangisini benimsemesi BEKLENMEZ?

- A)** Güncel sorunların kökenlerini ve gelişim süreçlerini tarihsel bağlamda analiz etmek.
- B)** Farklı kültür ve medeniyetlere karşı empati geliştirerek önyargılardan arınmak.
- C)** Geçmişteki hataları tekrarlamamak adına geleceğe yönelik daha sağlam planlamalar yapmak.
- D)** Tarihsel olayları, yaşandığı dönemin koşullarından bağımsız olarak evrensel ahlaki değerlerle yargılamak.
- E)** Toplumsal hafızanın oluşumuna katkıda bulunarak ulusal kimliğin güçlenmesine destek olmak.

4. (10 puan) Tarih biliminde 'olay' ve 'olgu' kavramları, geçmişteki yaşanmışlıkları sınıflandırmak için kullanılır. Olaylar belirli bir yer ve zamanda başlayıp biten, kendine özgü ve tekrarlanamaz gelişmelerken; olgular, olayların sonucunda ortaya çıkan, genel, sürekli ve soyut durumlardır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir 'olgu'ya örnek olarak gösterilebilir?

- A)** İstanbul'un 1453 yılında fethedilmesi
- B)** Fransız İhtilali'nin 1789'da başlaması
- C)** Türklerin İslamiyet'i kabul etmesiyle birlikte İslam kültürünün yayılması
- D)** Malazgirt Savaşı'nın 1071'de gerçekleşmesi
- E)** Kurtuluş Savaşı'nın 1919-1922 yılları arasında yaşanması

5. (10 puan) Türklerin tarih boyunca kullandığı takvimlerden On İki Hayvanlı Türk Takvimi ve Miladi Takvim 'Güneş yılı' esasına dayanırken, Hicri Takvim 'Ay yılı' esasına dayanmaktadır. Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Ay yılı esaslı takvimlerin temel özelliğidir?

- A)** Dünya'nın Güneş etrafındaki bir tam dolanımını esas alması
- B)** Ay'ın Dünya etrafındaki 12 kez dönme süresini (yaklaşık 354 gün) esas alması
- C)** Mevsimlerin her yıl aynı tarihlere denk gelmesini sağlaması
- D)** İlk olarak Mısırlılar tarafından hazırlanmış olması
- E)** Başlangıç yılı olarak Hz. İsa'nın doğumunu kabul etmesi

6. (10 puan) Taş, mermer veya metal yüzeyler üzerine yazılmış anıt ve kitabeler üzerindeki yazıları inceleyen tarihe yardımcı bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Filoloji
- B)** Paleografya
- C)** Epigrafi
- D)** Heraldik
- E)** Diplomatik

7. (10 puan) Belirli bir mekânda ve kısa süre içinde gerçekleşen somut gelişmelere 'olay' denir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir 'olay' örneğidir?

- A)** Türkiye'nin çağdaşlaşması
- B)** Anadolu'nun Türkleşmesi
- C)** Malazgirt Meydan Muharebesi
- D)** İslamiyet'in dünya genelinde yayılması
- E)** Demokrasi anlayışının gelişmesi

8. (10 puan) Tarihsel bilgi, yeni bulgular ve farklı yorumlama yöntemleri sayesinde sürekli olarak değişime ve yeniden değerlendirmeye açık bir yapıya sahiptir. Bu durum, bir tarihçinin mevcut kaynakları ve yerleşik anlatıları ele alırken aşağıdaki yaklaşımlardan hangisini benimsemesini en kritik hale getirir?

- A)** Sadece birinci elden kaynaklara dayanarak kesin ve değişmez sonuçlara ulaşmayı hedeflemek
- B)** Tarihi olayları, kendi döneminin koşulları ve değer yargıları içinde değerlendirerek, güncel önyargılardan arınmak
- C)** Her yeni bulguyu, önceki tüm bilgileri geçersiz kılan mutlak bir gerçek olarak kabul etmek
- D)** Yerleşik tarih anlatılarını sorgulamadan kabul ederek, yeni bulguların bu anlatılara uyumunu sağlamak
- E)** Tarihsel süreçte meydana gelen değişimleri ve süreklilikleri göz ardı ederek, sadece anlık olaylara odaklanmak

9. (10 puan) Tarih araştırmalarında ferman, berat, antlaşma metinleri ve fetihnameler gibi resmî belgelerin şekil, üslup ve içerik özelliklerini inceleyen tarihe yardımcı bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A)** Diplomatik
- B)** Heraldik
- C)** Etnografya
- D)** Kronoloji
- E)** Nümizmatik

10. (10 puan) Tarihsel araştırmalarda, olayın yaşandığı döneme ait, olayı bizzat yaşayanlar veya olaya tanıklık edenler tarafından oluşturulan kaynaklara birinci elden kaynak denir. Buna göre, aşağıdaki kaynaklardan hangisi birinci elden kaynak olarak kabul edilir?

- A)** Bir tarih ders kitabı
- B)** Bir tarihçinin yazdığı makale
- C)** Bir destanın günümüzdeki uyarlaması
- D)** Bir döneme ait antlaşma metni
- E)** Bir olayı anlatan belgesel film

Cevap Anahtarı

- 1-C (10p)
- 2-C (10p)
- 3-D (10p)
- 4-C (10p)
- 5-B (10p)
- 6-C (10p)
- 7-C (10p)
- 8-B (10p)
- 9-A (10p)
- 10-D (10p)